

Education and Culture
TEMPUS

Urgench State University

Partner for the Future.
Worldwide.

Fachhochschule
Weihenstephan

University of Applied Sciences

QISHLOQ XO'JALIGI HAYVONLARINI OZIQLANTIRISH

VAYNSHTEFAN AMALIY FANLAR UNIVERSITETI
TRISDORF FILIALI, GERMANIYA

Leonard Durst
Margit Vittman

QISHLOQ XO'JALIGI HAYVONLARINI OZIQLANTIRISH

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held
responsible for any use which may be made of the information contained therein.

nemis tilidan tarjima

q.x.f.d. B. Abdolnizozov va b.f.d. R. Eshchanovlarning
umumiy tahriri ostida

Urganch 2010

636.084.

D - 89.

Urganch Davlat universiteti tomonidan
o'quv-uslubiy qo'llanma sifatida nashrga tavsiya qilingan

nemis tilidan tarjimon:

Dilmurod Bekjanov

Durst L., Vittman M.

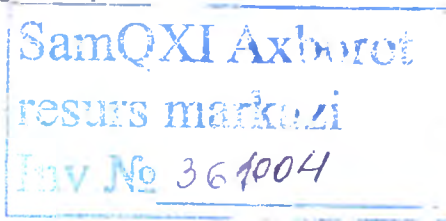
Qishloq xo'jaligi hayvonlarini oziqlantirish. - Nemis tilidan tarjima. - B. Abdolnizozov va R. Eshchanovlar umumiy tahriri ostida – Urganch 2010.

Kitobda qishloq xo'jaligidagi hayvonlarni oziqlantirish bo'yicha nazariy asoslar va ularning amalga oshirilishi haqida amaliy tavsiyano'malar berilgan. Ozuqalarning protein va energiyasini aniqlashning zamonaviy tizimlari, ularni tayyorlanishida zamonaviy texnologiyalar va ularning sifatlarini aniqlash bo'yicha usullar taqdim etilgan. Qoramollar, cho'chqa va parrandalarni oziqlantirishning amaliy jihatlari oydinlashtirilgan, hamda qishloq xo'jaligidagi asosiy xayvonlar uchun berilayotgan ozuqalarning to'yimliliigi bo'yicha ham jadvallar keltirilgan.

Ushbu o'quv-uslubiy qo'llanma ilmiy xodimlar, chorvachilik sohalaridagi mutaxassislar va agrar yo'nalishdagi oliy oqiv yurtlari va kasb hunar kollejlari talabalari, hamda chorvachilik bilan shug'ullanuvchi fermerlar uchun mo'ljallangan.

gtz

Mazkur nashr Germaniya Texnik hamkorlikni rivojlantirish jamiyatining (GTZ) „Markaziy Osiyo agrar sektori uchun mutaxassislarni tayyorlash va malakasini oshirish“ loyihasi ko'magida chop etildi.

ISBN 978- 9943-365-52-0

© "Xorazm" nashriyoti, 2010
© B.Abdolnizozov, R. Eshchanov, 2010
© nemischadan tarjima: D. Bekjanov, 2010

MUNDARIJA

Jadvallar	8
Chizmalar	14
1. Ozuqalar tahlili	21
1.1. Quruq moddalar	22
1.2. Quruq kul	22
1.3. Xom protein	22
1.4. Yog'lar	23
1.5. Xom klechatka	23
1.6. Azotsiz ekstraktiv moddalar	23
2. Hazm qilish va moddalar almashinuvi	25
2.1. Oziq moddalarning hazm bo'luvchanligi va absorbsiyasi	26
2.2. Proteinlar va ularning almashinuvi	29
2.2.1. Bir kamerali oshqozonli hayvonlarda hazm bo'luvchanlik va proteinlar absorbsiyasi	30
2.2.2. Kavsh qaytaradigan hayvonlarda proteinlarning almashinuvi	31
2.3. Uglevodlar va uglevod almashinuvi	33
2.4. Yog'lar va yog' almashinuvi	37
3. Ozuqalarning energetik to'yimlilikini baholash tizimi	41
3.1. Hayvonlarda energiya almashinuvi	42
3.2. Germaniyada ozuqalarning energetik to'yimlilikini	44
baholash tizimlari	44
3.2.1. Bo'rdoqiga boqiladigan qoramollar va kichik kavshovchi hayvonlar uchun ozuqaning to'yimlilik energiyasini baholash	44
3.2.2. Laktatsiya davrida kavsh qaytaruvchilar uchun ozuqalarning energetik to'yimlilikini baholash	45
3.2.3. Cho'chqalar uchun ozuqalarning energetik to'yimlilikini baholash	47
3.2.4. Parrandalar uchun ozuqalarning energetik to'yimlilikini baholash	49
3.3. Ozuqalarning energetik to'yimlilikini baholashning boshqa tizimlari	50
3.3.1. Kavshovchilar	50
3.3.1.1. Almashinuv energiyasi	50
3.3.1.2. Suli ozuqa birligi (Oat feed unit = OFU)	50
3.3.2. Cho'chqalar	50
4. Oziq moddalarga bo'lgan talab	51
4.1. Hayot funksiyasini saqlash uchun oziq moddalarga bo'lgan talab	52
4.2. Mahsuldorlikni ta'minlash uchun oziq moddalarga bo'lgan talab	53
5. Ozuqa qo'shimchalari	55
5.1. Ozuqa antibiotiklari	56
5.2. Probiotiklar	57
5.3. Organik kislotalar	57
5.4. Antioksidlovchilar	58
5.5. Emulgatorlar	58